

Til Tørdal i Telemark

Av Thor Sørli

Fredag 8. oktober satte de fleste av ialt 23 steinsamlerne fra ØAK kurs mot interessante forekomster i Telemark. Gjennom de samarbeidende klubbene i Fredrikstad, Halden, Moss og Sarpsborg hadde medlemmene blitt invitert til denne weekend-turen med base på Kjørull Kro og Pensjonat ved Treungen.

Første tur på programmet gikk til Skarsfjellspegmatitten, kjent for sin dypr grønne amazonitt samt mineraler som bl.a topas og beryll. I øsregn satte vi av sted med Frode Andersen som guide. Turen inn ble en strabasiøs opplevelse, og vi av den litt yngre garde hadde nok med å holde følge med spreke 60-åringer! Funnene var ok; noen bra amazonitt-krystaller, en del slipemateriell, topas og beryll utgjorde de kiloene som ble båret hjem. Undertegnede var også på jakt etter zinnwalditten (en glimmer) som finnes her, og fikk forklart av guiden Frode, at ved å gni den mot tennene (!), skulle det føles som sandpapir hvis det var den omtalte Zinnwalditten. Det ble mye sand i munnen og til neste tur ønsker jeg at en annen bestemmelsesmåte foreligger. Kulde og regn må nok ta skylda for at det ble en tidligere retur en ventet. Vel tilbake til Kjørull ble det god tid til avslapning og steinprat før middag. Skinkestek-middagen smakte godt, men ifølge mange var tallerknene alt for små! Neste post på programmet sto Ingulv Burvald for. Han holdt et fint lysbildeforedrag fra Mt. St. Hilaire

i Quebec, Canada. Som kjent har denne forekomsten mange likhetstrekk med våre egne Tvedalen og Langesundsfjorden. Det må ha vært en svært interessant reise foredragsholderen i selskap med Alf Olav Larsen foretok ! Forekomsten er vanskelig tilgjengelig for amatør-samlere, kun i samarbeid med geologi-foreningen i Montreal åpnes bruddet noen få ganger i året for samlere. I og med at bruddet (Poudrette quarry) er i drift, må man også ha flaks med hensyn til de siste dagers brytning. Utfra det vi kan fotstå må disse to Telemarks steingale sønner ha hatt rimelig godt hell. Vi så lysbilder av en rekke flotte mineralstuffer bl.a seranditt, leifitt og katapleitt og i tillegg hadde Ingulv tatt med en rekke mineraler fra sin private samling. Han hadde bl.a byttet til seg en rekke pene prøver fra medlemmer av geologi-foreningen i Montreal. Personlig hadde jeg storsans for bl.a en pen røykkvarts-stuff med påvokste Hilairitt-krystaller. Etter et foredrag som virkelig falt i smak, avholdt vi ØAK's tradisjonelle utlodning, denne gang kun med norske mineraler som gevinster. Etterpå gikk praten lystig noen timer, men det var tydelig at Skarsfjell-turen fortsatt satt i beina på mange, for alt ved 23.30 tiden krøp de fleste til køys, og det er tidlig til å være en ØAK-tur ! Søndagen opprant med omtrent samme vær; grått, fuktig og kaldt ! Dagens mål var velkjente Høydalen gruver med Olav Stigen som den "natur-lige" guide. Han kjenner denne pegmatitten som sin egen bukse-lomme og er jo vennligheten selv. Etter først å ha beskuet hans private samling, som inneholder mang en mineralogisk godbit, gikk turen til forekomsten høyt oppe i fjellsida. Det var tydelig at det var en stund siden det var blitt sprengt, men etter god jobbing dukket litt av såvel morganitt, cassiteritt, ytrotantalitt, yttrifluoritt og peristeritt opp i tillegg til amazonitt og lepidolitt. Etter noen timers leting fant fler og fler ut at tiden var

inne for å starte på hjemveien.

Selvom været ikke var helt på vår side denne gang, vil jeg få takke alle forenny flott tur og på gjensyn på neste ØAK-arrangement. Til slutt nok en takk til Frode Andersen fra Vestfold Geologiforening og Ingulv

Burvald og Olav Stigen fra Telemark Geologiforening, som nok en gang stiller opp og gjør sitt til at arrangementene blir så bra!

For ØAK, Thor Sørлие, Halden Geologiforening

..... Redaksjonelt,

forts. fra side 5

en gitt totalbefolkning som beskjeftiger seg med steinsamling, bl.a. samlere, forhandlere, museumsкурator, vitenskapsfolk, turistarrangører. Men disse må gjøre omverdenen oppmerksom på særlig den estetiske siden ved steinsamling. På en måte så er dette anvendt naturvern. Det er ingen tvil om dette, det er noe som jeg og alle andre museumsfolk i hele verden kan bekræfte. Det å få samlet disse merkelige og ennå til en viss grad hemmelighetsfulle skapninger fra mineralriket, er en viktig oppgave for å få lagt et godt grunnlag for økt naturforståelse. De utgjør en del av naturens enhet.

Med andre ord, innenfor dette feltet kan vi si at **den som sier mineralsamling, bør mene naturvern, og omvendt.**

Messer

Noen vil kanskje savne referater fra messene i Göteborg, Umeå, Bardu, Kopparberg, Ry, Kongsberg, Drammen, Strömsbruk, Outokumpu, Långban, Helsingfors, Yllämää, Moss. Vi har tidligere tipset messearrangører om at STEINs spalter er vidåpne for rapporter om slike begivenheter.

REGNBUEN Stenbutikk

i OSLO

Kjempeutvalg av

vakre stener i alle regnbuens farver

- råstener
- lommestener
- smykkesten
- krystaller
- healingstener

Små og store gaver til deg selv og andre
Veiledning i bruk av sten.

Individuell kinesiologi-testing av riktig sten

*hver sten er unik og har sin ægde skjønnhet og kvalitet -
hver sten bringer opp en hemmelighet fra naturens dyp!*

Åpent 10 - 17 (15) ons/tors 10 - 19
Arbinsgate 5, 0253 Oslo tel. 22 55 77 99
(like ved Nasjonalteatret & Slottet)

Vi får ingen! Vi får knappast beskjed om når messene skal avholdes til neste år (1994). Mange av våre lesere etterlyser en messeoversikt tidlig på året, helst skulle vi hatt den her i denne utgaven. Det er ikke mulig. Messearrangører: Våknp opp, gi et livstegn!

ghw

Redaksjonen avsluttet 16. november 1993.